

[Bundvad.]

1942 efter et Krav fra Venstres Side gennemført en Række Ændringer i den sociale Lovgivning, og en af disse Ændringer var Indførelsen af Arbejdskortene. Mit Parti gik med til at gennemføre denne Ordning. Det var et Kompromis, der blev indgaaet og maatte indgaaes, saaledes som de politiske Forhold under Samlingspolitikken laa, og under Hensyn til Arbejdsløshedskassernes Økonomi, men det var, som det ogsaa er kendt, med en udpræget Uvilje, Socialdemokratiet gik med dertil. Endnu kan det jo erindres, at daværende Minister Kjær-bøl ved den Lejlighed sagde: ingen kan være i Tvivl om, at jeg ikke har Hjertet med i det Lovforslag, jeg her forelægger. Den nuværende højtærede Arbejds- og Socialminister har ikke udtalt sig om, hvordan det stiller sig med hans Hjerte i denne Sag, men klart er det i hvert Fald, at vi dengang fik Arbejdskortene og dermed det Papirbjerg, de efterhaanden er svulmet op til.

Der er nu gaaet tre Aar, og den højtærede Minister har ladet nedsætte et sagkyndigt Udvalg, som har set paa Spørgsmaalet og ud fra Praksis draget de Konsekvenser, der kan drages. Udvalget er kommet til det Resultat, at Ordningens Værdi som Kontrolmiddel er problematisk, og at Værdien ikke staar i Forhold til den med Ordningen forbundne betydelige Administration og Udgift. Udgiften andrager alene for Statens Vedkommende $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. om Aaret.

Man kan spørge, hvorfor denne Ordning er slaaet fejl, og dér vil jeg gerne omtale 4—5 Linier af den Betænkning, som det sagkyndige Udvalg har afgivet. Der staar, at den er slaaet fejl, fordi Pligten til at aflevere og afkræve Arbejdskortene samt til at udfylde Kortene korrekt i vidt Omfang ikke er blevet overholdt, hvad der foruden inden for Landbruget og de huslige Fag navnlig har været Tilfældet ved de løse og mere tilfældige Arbejdsforhold samt i det hele ved Arbejde paa mindre Arbejdspladser, det vil sige netop de Arbejdsforhold, som det ogsaa ved almindelige Kontrolforanstaltninger er særlig vanskeligt at føre Kontrol med. Det er Udvalgets Konklusion. Jeg tillader mig at minde om, at det var netop, hvad vore Folk sagde om Ordningen paa Forhaand i 1942. Dengang sagde mit Partis Ordfører, det tidligere ærede Medlem Hr. Einer-Jensen, at Ordningens Værdi vilde blive problematisk paa de Omraader, hvor man mente, den skulde gavne mest, nemlig hvor der var mere løse Arbejdsforhold til Stede, og i sin Forelæggelsestale sagde daværende Minister Kjær-

bøl, at Ordningen stod og faldt med, om Arbejdsgiverne virkelig vilde yde deres Bistand til dens Gennemførelse. Ordningen falder nu, bl. a. fordi nogle Arbejdsgivere har vist den Vrangvilje, og det er bemærkelsesværdigt, synes jeg, at netop i den Kreds, hvor Partiet Venstre finder sine Vælgere, i Landbruget, er der en Del Arbejdsgivere, som har været vrangvillige over for den Ordning, Venstre ønskede gennemført. Jeg ved ikke, hvilke praktiske Forhold denne Vrangvilje skyldes, eller om det er politiske Forhold. Vi fik Ret i Kritikken, og den højtærede nuværende Indenrigsminister Kjær, der dengang var Venstres Ordfører i Spørgsmaalet, fik Uret, naar han ved første Behandling sagde, at Kritikken imod Arbejdskortene var fuldkommen hovedløs. Jeg siger ikke dette for at være skadefro, men for at konstatere, at vore Indvendinger dengang var sagligt begrundede, og at andre tog fejl, naar de tillagde os usaglige Motiver.

Nu skal Arbejdskortordningen begraves, og jeg vil sige: tre Slag Jord paa Papirbjerget og vor Velsignelse! Vi græder ikke Taarer ved den Begravelse. Det burde efter vor Mening være sket før, og Ordningen kunde have været ophævet, dengang vi sidst reviderede Arbejdsløshedsloven i Januar Maaned. Selv uden den skærpede Kontrol, som den højtærede Minister ønskede, havde de Misbrug, som man fabler om, aldrig kunnet beløbe sig til det, som Kortene har kostet, $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. aarlig. Selv om jeg ved, at man ikke uden videre kan sætte en Kontrolordnings Omkostninger op imod, hvad Misbrugene beløber sig til, vil jeg dog nævne, at hvis man sætter en Arbejdsløshedsdag til 10 Kr., kunde der pr. Aar finde Misbrug Sted af 150 000 Dage, før det beløb sig til det, Ordningen har kostet; eller sagt paa en anden Maade: hver fjerde Arbejder inden for Arbejdsløshedsordningen kunde have draget sig een Dag til om Aaret, uden at det kunde være kommet op paa det samme Beløb. Ordningen har været dyr og bekostelig — den har kostet megen unødigt Administration. Ingen tror vel paa, at Misbrug finder Sted i det Omfang, som denne Ordning skulde tilsigte at modvirke; i hvert Fald har det Udvalg, som Ministeren har nedsat, ikke kunnet faa Øje paa Misbrug af større Omfang.

Den højtærede Minister ønsker nu en udvidet Kontrol som Erstatning for Arbejdskortordningen, og vi vil ikke paa Forhaand afvise Tanken om Gennemførelse af en saadan ny Kontrol, men vi vil i det Udvalg, som vi maa forlange, gaa ind i Drøftelsen af Spørgsmaalet. For os drejer det sig om at